

Olimpiada de Istorie
Faza județeană (Iași): Martie 2022
Clasa a XI-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

Subiectul I

40 puncte

Citiți cu atenție sursele istorice de mai jos:

A. „Primele indicii de împotrivire la expansiunea colonială europeană au apărut încă înainte de războiul din 1914, dar semnele prevestitoare ale decolonizării s-au amplificat în perioada interbelică. Cele mai însemnate puteri coloniale, Anglia și Franța, și-au întărit și mai mult imperiile împărțindu-și coloniile germane și turcești, dar ideea națională a început să se facă simțită la tot mai multe popoare colonizate. Popoarele colonizatoare nu au fost îngrijorate; cu toate acestea, cel de-al Doilea Război Mondial a modificat considerabil situația. Mai întâi la nivelul principiilor, căci aliații au făcut războiul în numele dreptului la autodeterminare al popoarelor. Semnând Carta Atlanticului, Churchill a precizat cât se poate de limpede că aceste principii nu s-au aplicat popoarelor colonizate, poziție impracticabilă, de fapt, deoarece Statele Unite și Uniunea Sovietică s-au proclamat puteri anticolonialiste, iar, pe de altă parte, încă de la crearea Organizației Națiunilor Unite, majoritatea în cadrul acesteia au format-o țări foste colonii, care cu greu au admis menținerea sistemului colonial.”

(Jean Carpentier, Francois Lebrun - coordonatori, Istoria Europei)

B. „Un ultim aspect al acestui recul al hegemoniei europene a fost incontestabila diminuare a influenței sale intelectuale. Fără îndoială că, așa cum am spus-o deja, aceasta a rămas încă importantă în domeniul literaturii și al artelor plastice. Berlinul până la venirea la putere a nazismului, Viena până ceva mai târziu, Parisul și Londra în toată perioada interbelică, au rămas în aceste domenii <<orașe-călăuze>> în care au apărut mișcările de avangardă, în care s-au făcut și s-au distrus celebritățile și modele, în care au avut loc evenimentele cele mai importante. (...) această dominație menținută în domeniul literelor și artelor a fost însoțită de un recul clar în alte domenii: de exemplu cel al tehnicilor de producție și al gestiunii dominat de americani, sau cel al științei judecat după <<măsura>> premiilor Nobel. În sfârșit, să nu uităm că greutățile de după război au arătat tuturor epuizarea unui model politico-filosofic european, bazat pe ideea de rațiune, de progres și de libertate.”

(Serge Berstein, Pierre Milza, Istoria Europei)

C. „Europa a trebuit să facă față mai întâi apariției noilor poli ai puterii. Marile state din afara Europei au profitat din plin de conflict care le-a permis să-și mărească producția industrială și agricolă, să le ia europenilor numeroase piețe de desfacere, mai ales în Asia și să-și îmbunătățească simțitor balanța de plăți. Principalele beneficiare au fost Japonia care a vândut în China, în India, în Asia de Sud-Est produse pe care Europa nu le-a putut furniza și a exportat în țările beligerante material de război mărindu-și de cinci ori producția industrială.”

(Serge Berstein, Pierre Milza, Istoria Europei)

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, din sursa A o acțiune desfășurată de statele europene și o consecință a acesteia în plan socio-economic, din sursa B. 4 puncte
2. Precizați câte un stat european la care face referire sursa A, respectiv sursa B. 4 puncte
3. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa A, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (cauză, respectiv efect). 5 puncte
4. Formulați pe baza surselor A, B și C, un punct de vedere referitor la erodarea dominației europene asupra spațiului extraeuropean, susținut cu câte o informație selectată din fiecare sursă. 10 puncte
5. Prezentați două fapte istorice referitoare la viața publică și/sau viața privată din Europa de Est din primele patru decenii de la finalizarea celui de-al Doilea Război Mondial. 10 puncte
6. Argumentați printr-un fapt istoric relevant afirmația conform căreia cultura română a fost parte a culturii europene în perioada interbelică. 7 puncte

Subiectul al II-lea

50 puncte

Elaborați în aproximativ patru-cinci pagini o sinteză despre **Evoluția formelor de organizare statală și a regimurilor politice în Europa și în România în secolul al XX-lea**, având în vedere:

- menționarea a două fapte istorice care au condus la modificarea regimurilor politice în Europa în secolul al XX-lea și indicarea câte unei personalități politice implicate în acestea;
- prezentarea a două ideologii politice din Europa interbelică;
- menționarea unei practici politice prezente în perioada postbelică și a unui stat în care aceasta a fost aplicată;
- precizarea a două forme de organizare statală specifice statelor europene în a doua jumătate a secolului al XX-lea și prezentarea unei caracteristici a uneia dintre cele două forme;
- formularea unui punct de vedere cu privire la evoluția României în perioada 1938-1989 și susținerea acestuia cu un argument istoric.

Notă!

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, elaborarea argumentării (prezentarea faptelor istorice și a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia) respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** în limita de spațiu precizată.

EDUCAȚIE PRIN CONȚINUT